

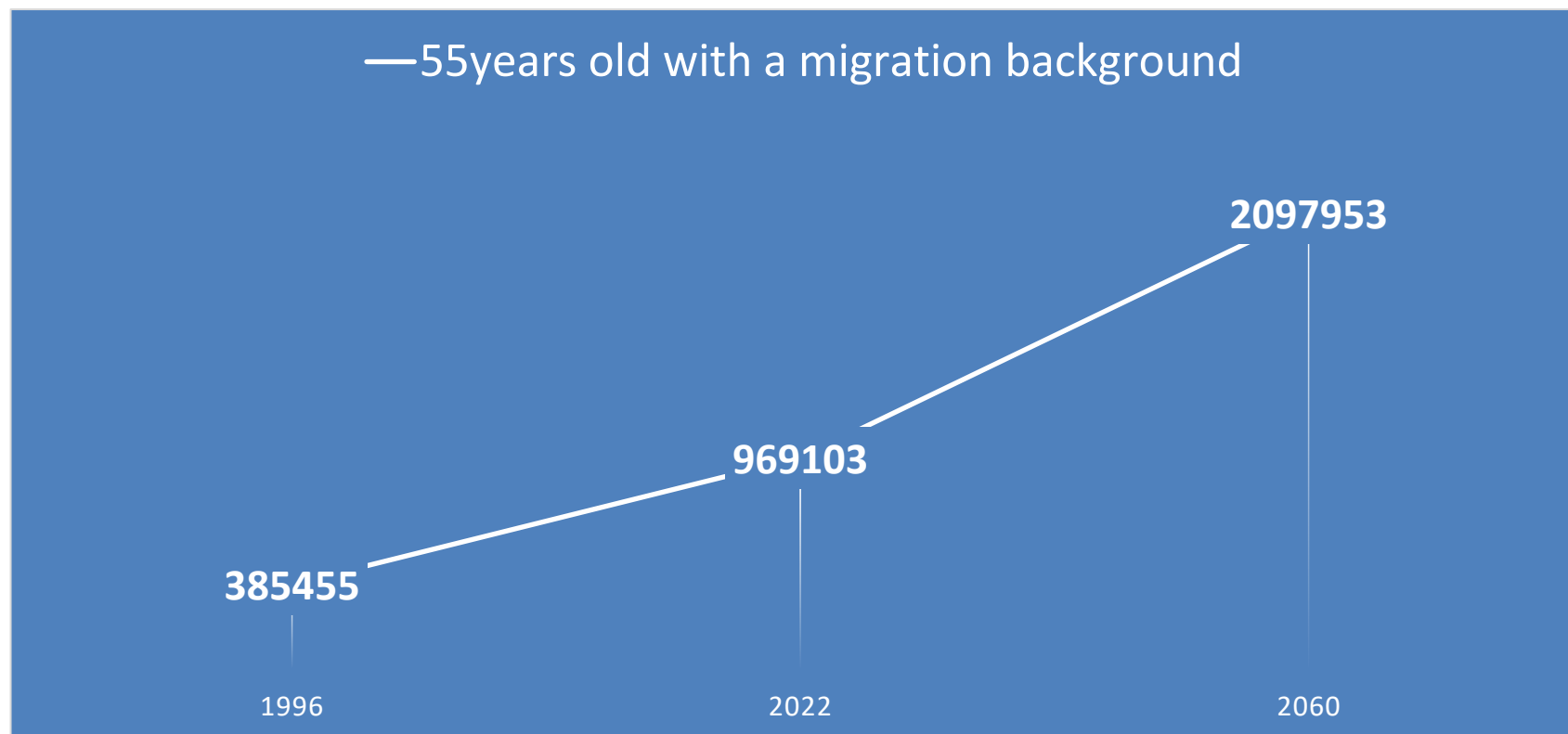
Leyden Academy
ON VITALITY AND AGEING

Cultuursensitieve zorg: Omgaan met dilemma's

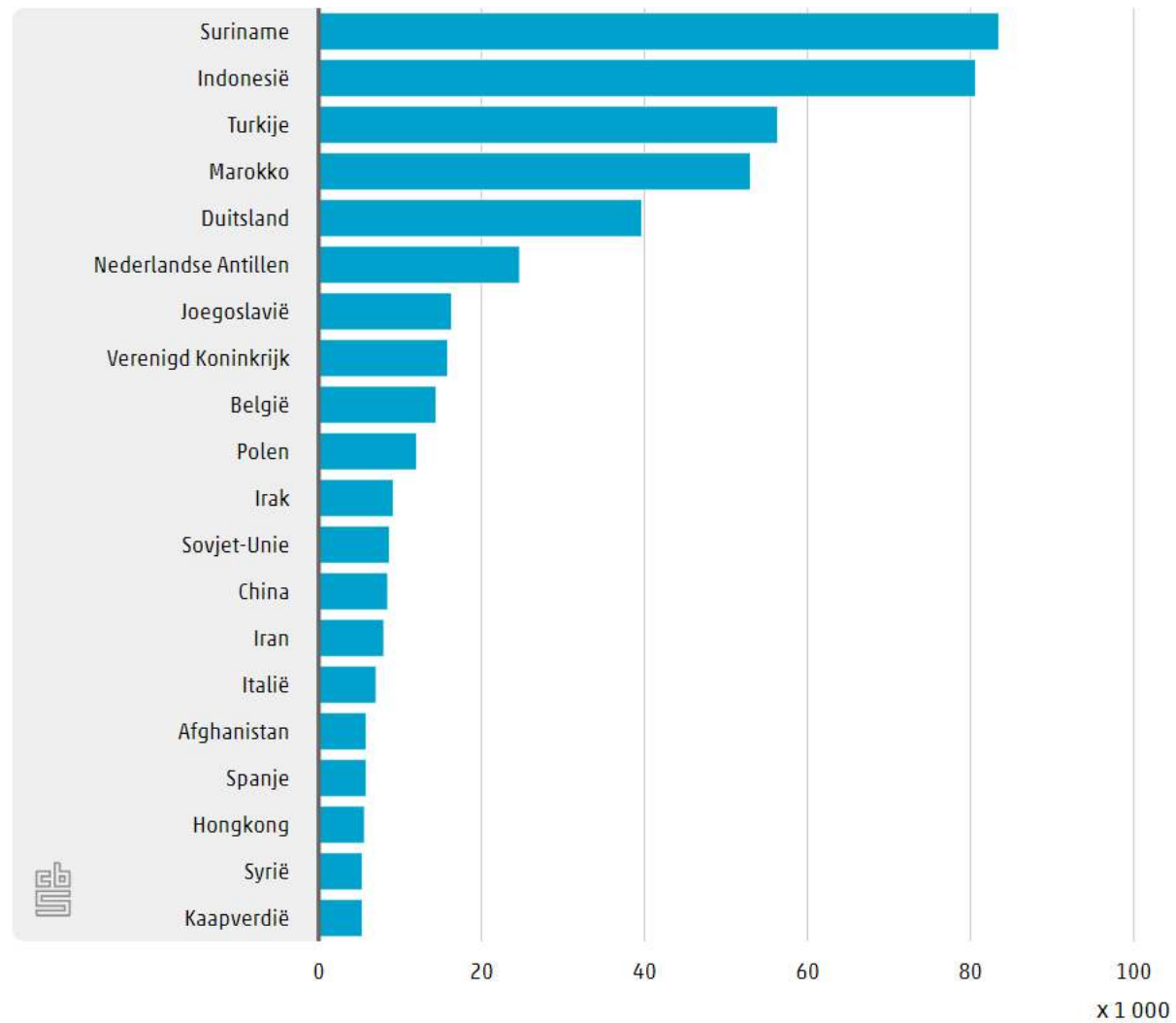
Nina Conkova

Oudere migranten

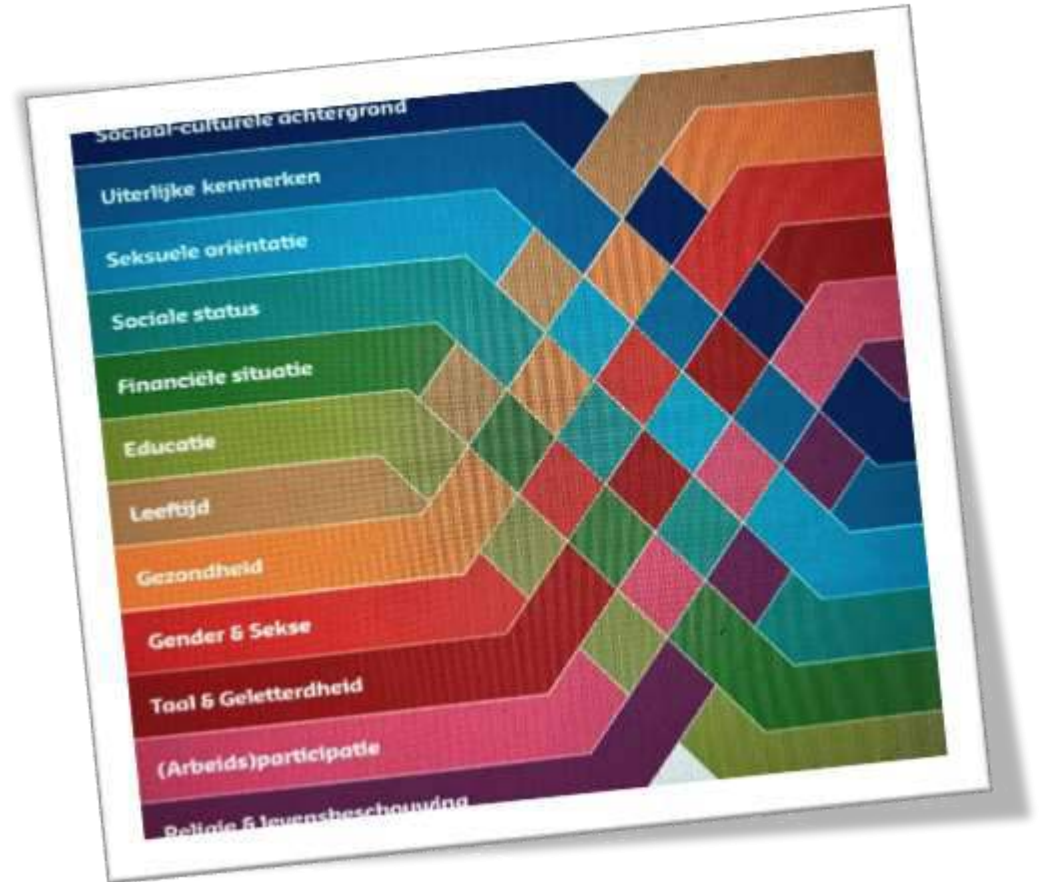
CBS, 2023

Diversiteit: Tussen groepen

Diversiteit: Binnen groepen

- Inherente verschillen (leeftijd, geslacht, ras)
- Verworven verschillen (opleiding, gezondheid)

Benaderingen in zorg en welzijn

- Bepaalt door hoe we diversiteit zien en definiëren
 - Groepsdenken/tussen groepen: Cultuurspecifiek
 - Migratieachtergrond-denken/ binnen groepen: Cultuursensitief

= of ≠ Persoonsgericht?

Aspecten van cultuur-sensitieve zorg

- Uitgangspunten van cultuur en religie
 - Kennis van tradities en rituelen
 - Rekening houden met taal(barrières)
 - Aandacht voor (voedings)gewoonten
 - Rol van familie en maatschappij

Aspecten van cultuur-sensitieve zorg

- Interculturele competenties ontwikkelen
 - Open houding/ nieuwsgierig
 - Bewust zijn van eigen achtergrond/ referentiekader
 - Aanpassings- en improvisatievermogen
 - Reflectieve vaardigheden
 - Communicatieve vaardigheden

Het Culturele Interview in het kort

Introduceer het vragen naar verleden en cultuur zorgvuldig. Bijvoorbeeld: om u goed te kunnen helpen, wil ik u graag wat beter leren kennen. Daarom ga ik u enkele vragen stellen. Zodat ik goed begrijp wat uw zorgen zijn en waarmee ik u kan helpen.

De volledige versie van het CI voor POH-GGZ is te vinden op www.pharos.nl, evenals deze korte versie.

Culturele verklaringen

- Waarover maakt u zich het meeste zorgen?
- Kun u hierover praten met familie/ vrienden?
- Hoe praat u erover? Wat zijn de woorden in uw eigen taal?
- Waarom overkomt u dit, denkt u? Wat ziet u als oorzaak?
- Hoe ziet uw familie dit?
- Bij wie zoekt u meestal hulp? Wie hebt u nu om hulp gevraagd?

Culturele identiteit

- Waar bent u geboren en opgegroeid?
- Elders geboren:
 - Hoe was dat roem u naar Nederland kwam?
 - Hoe oud? Met wie? Waarom? Wat hielden u zich daarvan?
- In Nederland geboren:
 - Waaraan merkt u dat uw ouders in ... geboren zijn?
 - Taal, eten/leuk en cultuur
 - Met welke taal bent u opgegroeid? Welke taal spreekt u nu thuis?
 - Kun u het Nederlands goed spreken en begrijpen?
 - Hooft u bij een bepaalde groep (gelooft, cultuur, achtergrond)?
 - En uw partner/ familie?
 - Heeft u contact met anderen uit die groep? Is dat belangrijk?
 - Wat vindt u het meest belangrijk aan uw cultuur?
 - Heeft u Nederlandse vrienden/ kennissen? Voelt u zich thuis in Nederland?
 - Voelt u zich uitgesloten of gediscrimineerd? Voorbeeld? Hoe is dat?

Aspecten van cultuur-sensitieve zorg

- Organisatorische en praktische voorwaarden
 - Intake procedure – de patiënt leren kennen
 - Taal en communicatie (simpel, begrijpelijk en sensitief)
 - Tolken
 - Diversiteit binnen het team
 - Gebruik sleutelfiguren, ervaringsdeskundige, etc. – leernetwerk
 - Planning en beleid

Werken met dilemma's

- Palliatieve zorg
- Discriminatie in de zorg
- Familie betrokkenheid

Intervisie (30 min) + Nabespreking (15min)

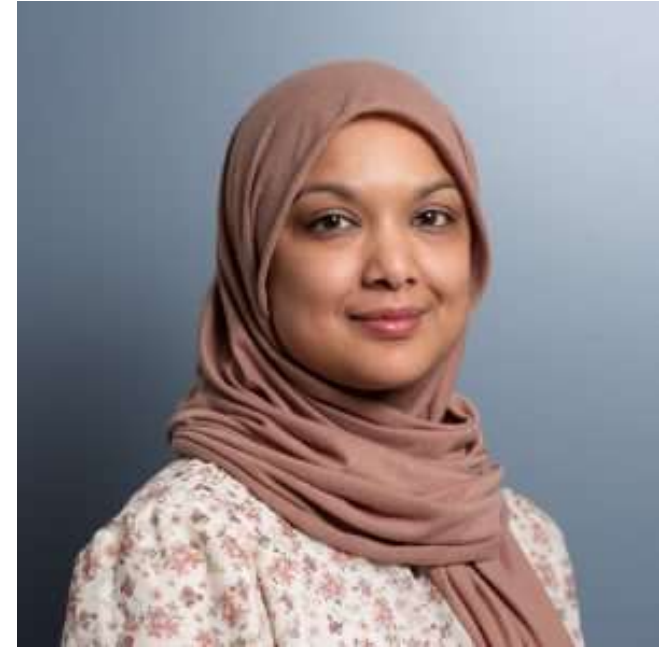
→ Leerpunten

Werken met dilemma's

Muriel Sumter, teamcoach, Amsta

Sjaiesta Nanhekhan, onderzoeker, Leyden Academy